

Kopi fra DBC Webarkiv

Kopi af:

Tim Hesselballe Hansen : Sjældne fugle i Danmark og
Grønland i 2004

Dette materiale er lagret i henhold til aftale mellem DBC og udgiveren.

www.dbc.dk

e-mail: dbc@dbc.dk

Sjældne fugle i Danmark og Grønland i 2004

OLE AMSTRUP, ALEX SAND FRICH, TIM HESSELBALLE HANSEN, KNUD PEDERSEN
OG KASPER THORUP

Rapport nr 35 fra Sjældenhedsudvalget

(With a summary in English: *Rare birds in Denmark and Greenland in 2004*)

Indledning

Denne rapport omhandler 169 færdigbehandlede sager fra Danmark, heraf 148 fra 2004. Heri indgår 12 sager, som SU har behandlet på opfordring fra lokalrapporternes redaktioner vedrørende arter, som er udgået af SU-listen, men som skønnes at være sjældne lokalt eller er truffet på usædvanlige tidspunkter af året. Disse fund publiceres (siden Rasmussen 1997) i den landsdækkende årsrapport i DOFT, men er tillige nævnt sidst i denne rapport. 136 (80%) af de behandlede sager blev godkendt, hvilket kan sammenlignes med en godkendelsesprocent på mellem 76 og 83 de seneste 10 år. 74 (55%) af de godkendte sager blev dokumenteret ved hjælp af foto, video eller bånd. For Grønland færdigbehandlede ingen sager til denne rapport. Til og med denne rapport henligger der 9 sager, som af forskellige årsager endnu ikke er færdigbehandlet. En liste over disse sager samt en liste over forkastede fund findes bagest i rapporten.

Den systematiske gennemgang og den regionale inddeling er som i den foregående rapport (Amstrup et al. 2004). Hvis intet andet er nævnt,

er der tale om ét rastende individ. Betegnelserne 1K og 2K står for henholdsvis første og andet kalenderår; 2K+ (3K+) betyder, at fuglen mindst er i sit andet (tredje) kalenderår, men kan være ældre. Ad. = adult (gammel, udfarvet fugl), imm. = immatur (dragter mellem juvenil og adult), juv. = juvenil (første egentlige fjerdragt), pull. = pullus (dununge), rst. = rastende, sdr. = sommerdragt, vdr. = vinterdragt, odr. = overgangsdragt, trk.fors. = trækforsøgende, trk. = trækkende, syng. = syngende og ringm. = ringmærket.

Efter artsnavnet er i parentes angivet 1) antal anerkendte fund og individer (adskilt af en skråstreg) før 1950; 2) antal anerkendte og SU-godkendte fund og individer fra og med 1950 til og med 2003; 3) antal godkendte fund og individer i 2004. Denne opdeling er i overensstemmelse med den standard, der anbefales af AERC (Association of European Rarities Committees). Bemærk i øvrigt, at antal fund ikke altid er identisk med antal individer, idet flokke og par regnes som enkeltfund, mens f.eks. fem enkeltindivider på én dag regnes som 5 fund. I lighed med europæisk stan-

dard regnes ynglefund (inkl. unger) som ét fund, mens samme tilbagevendende individ over flere år regnes for flere fund.

Efter observatørnavnet er det oplyst, om de enkelte fund er dokumenteret med foto (Foto), video-film (Video), lydoptagelse (Bånd) eller dødfunden fugl (Død). Desuden er findere(n) ved hvert fund markeret med en asterisk (*) foran observatørnavnet. Som finder(e) regnes den (de), der har været til stede, da fuglen blev opdaget/bestemt. Imidlertid fremgår det ikke altid tydeligt af beskrivelserne, hvem finderen er, og der kan derfor mangle enkelte markeringer. I beskrivelser til SU bør det angives, hvem finderen er.

I bemærkningerne til de enkelte arter og underarter er den normale yngle- og vinterudbredelse (eller udbredelsen, hvorfra danske forekomster vurderes at komme) tilføjet i parentes.

Sjældne fugle i 2004

Året var kun få dage gammelt, da en Nathejre blev fundet ved Lønnerup Fjord. Dette lovede godt, men som så ofte før forløb årets første tre måneder meget stille, hvad sjældenheder angår.

I sidste halvdel af april steg temperaturen, og så gik det for alvor løs. Åbningen blev noget uventet landets fjerde fund af Steppevibe. Den stod ved Tissø, som pudsigt nok husede landets første Sumpvibe i 1997. Slutningen af april og første halvdel af maj var en periode med mange af årtidens traditionelle sjældenheder, Blåvinget And, Lille Skrigeørn, Styrteløber, Triel, Citronvipstjert, Hvidskægget Sanger, og for fjerde år i træk den sædvanlige Amerikanske Rørdrum. Den mest opsigtsvækkende fugl i perioden var dog en Alpejernspurv, der blev ringmærket i Blåvand. Det var en art, som næsten ingen før havde set herhjemme, så store mængder fuglekiggere drog til det vestjyske i de to dage, fuglen var der.

Maj blev ellers en noget kølig affære med f.eks. ret få Stepphøge, men i månedsskiftet maj/juni blev det varmt, og det resulterede i Nonnestenpikker på Lolland, Slangørn ved Tofte Mose, Rosenbrystet Tornskade i Skagen og Lille Gulbug på Christiansø.

Sommermånederne stod vanen tro i vadefuglenes tegn, og overskriften var en stationær Mongolsk Præstekrave i Vadehavet, det andet danske fund og det første af underarten *atrifons*. Selvom den kunne være noget drilsk, blev den vist set af alle, der forsøgte sig. I forbindelse med præstekraven blev der også fundet en Hvidrygget Ryle, og herudover bød sommeren i Vadehavet på både Amerikansk og Sibirisk Hjejle.

I efteråret blev der set et pænt udvalg af de rigtig sjældne østlige småfugle. I oktober gjorde Christiansø sig bemærket med både Stribet Græshoppesanger og Gulddrossel som nye arter for øen. I resten af landet kunne der ses Schwarz' Løvsanger, Blåstjert, Humes Sanger og to Dværgværlinger. I Nordjylland havde både Hirtshals og Skagen besøg af den samme Bonapartemåge, i hhv. oktober og november.

Som en flot afslutning på året kom Krognæbene til landet i november og december. I modsætning til de seneste invasioner var fuglene fordelt næsten ligeligt mellem det nordlige Jylland og det nordlige Sjælland, og mange i hovedstadsområdet fik set arten. Flere steder kunne man nyde stationære, bærspisende og næsten håndtamme Krognæb, og det bliver nok først og fremmest dem, året vil blive husket for.

SU-listen

En enkelt ny underart blev føjet til den danske liste i 2004: Mongolsk Præstekrave ssp. *atrifons*. Listen over arter og racer, som skal godkendes af SU, er senest publiceret i Rasmussen (1997), med ændringer i Rasmussen (1998, 1999), Thorup & Nielsen (2000), Nielsen & Thorup (2001), Ortvad et al. (2002) og Amstrup et al. (2004). SU-listen kan desuden findes på http://www.dof.dk/01_organisation/Udvalg/SU_listen.html. En generel vejledning i indsendelse af sager findes på http://www.dof.dk/01_organisation/Udvalg/SU.html#indsend.

SU behandler fund af arter fra alle kategorier (se nedenfor), og for at få så fyldestgørende et billede som muligt af de forskellige arters og racers optræden herhjemme, er det i princippet vigtigt, at alt bliver rapporteret. Der vil dog forekomme tilfælde hvor det må skønnes, at en SU-godkendelse ikke er nødvendig, f.eks. fund af almindelige burfugle (Undulat m.fl.). Er man i tvivl om, hvorvidt et fund bør behandles af SU, kan man kontakte udvalget.

Kategorier

I henhold til AERC-standard indeles de i Danmark trufne fuglearter i 5 kategorier, defineret som følger:

- A** Arter der betragtes som spontant optrædende og er truffet mindst én gang siden 1. januar 1950; f.eks. Vibe og Amerikansk Pibeand. Som spontant optrædende regnes ligeledes skibs- eller på anden måde assisterede forekomster, når fuglen ikke har været fodret eller tilbageholdt.
- B** Arter der betragtes som spontant optrædende, men kun er truffet før 1950; f.eks. Kravetrappe og Bartramsklire.

Nathejre, 2K, Lønnerup Fjord, 5/1 2004.
Foto: Ole Krogh.
Night Heron.

Steppevåge, adult, Skagen, 19/4 2004.
Foto: Knud Pedersen.
Steppe Buzzard.

Blåvinget And, adult ♂, Sneum Engsø, 2/5 2004.
Foto: Ole Krogh.
Blue-winged Teal.

Steppevibe, Tissø, 18/4 2004.
Foto: Rune Sø Neergaard.
Sociable Plover.

C Udsatte og undslupne arter, som har etableret en fritlevende og selvsupplerende bestand, enten herhjemme eller i andre lande; f.eks. Nilgås og Fasan.

D Arter som ville være placeret i A eller B, hvis ikke der var rimelig tvivl om, hvorvidt de nogensinde havde optrådt spontant i landet; f.eks. Flamingo og Almindelig Pelikan.

E Arter der betragtes som undsluppet fra fangenskab eller på anden måde kun unaturligt har optrådt i landet, eller hvis fritlevende bestande – hvis eksisterende – formentlig ikke er selvsupplerende; f.eks. Rødrygget Pelikan, Steppeørn med stropper og ynglefund af Mandarinand.

Den officielle danske liste udgøres af arterne i kategori A, B og C. Fund af arter i kategori D og E behandles også af SU, men publiceres særskilt bagest i SU-rapporten.

Sjældenhedsudvalgets medlemmer

SU bestod frem til udgangen af 2004 af følgende medlemmer: Ole Amstrup, Jan Hjort Christensen,

Alex Sand Frich, Tim Hesselballe Hansen, Sebastian Klein, Peter H. Kristensen, Henrik Haaning Nielsen, Kent Olsen, Knud Pedersen (sekretær) og Kasper Thorup.

Sjældenhedsudvalgets adresse: Sjældenhedsudvalget, DOF, Vesterbrogade 138-140, 1620 København V. E-mail: su@dof.dk.

For kritik og kommentarer til denne rapport takkes Sjældenhedsudvalgets medlemmer samt Morten Bentzon Hansen og Palle A.F. Rasmussen. Endvidere tak til Lars Svensson for faglig bistand ved behandlingen af enkelte sager. Takkes skal også Magnus Hellström for informationer om sjældne fugleforekomster i Sverige i 2004. Den største tak rettes dog til de mange, der rapporterede deres observationer til SU og dermed skabte grundlaget for denne rapport.

Kategori A: Spontane forekomster

Category A: Species recorded in an apparently wild state

Kuhls Skråpe *Calonectris diomedea* (0, 42/43, 2/2)

2004: 15.6, Gilbjerg Hoved (S), trk., *Alexander John Lee, *Kurt Møller Nielsen. – 28.9, Rågeleje (S), trk., *Anders Hammergart, *Helle Nielsen, *Anders Søgaard.

Langt de fleste danske fund er fra juli-oktober, men der er dog også fund fra første halvår. I de seneste ti år har Kuhls Skråpe, som den eneste havfugleart, været hyppigere på Sjælland end i Jylland. (Middelhavet og Midtatlanten; overvintrer Sydatlanten)

Balearskråpe *Puffinus mauretanicus* (1/1, 43-44/47-48, 5/5)

2004: 26.6, Roshage, Hanstholm (NJ), trk., *Egon Mogensen, *Frits Rost. – 22.8, Skagens Gren (NJ), trk. (kl. 09.11), *Rolf Christensen, *Knud Pedersen, *Erik Holm Sørensen. – 22.8, Skagens Gren (NJ), trk. (kl. 11.50), *Knud Pedersen, *Erik Holm Sørensen. – 24.8, Gallohaven, Risskov Strand (ÅH), Klaus B. Fries, Rune Sø Neergaard, Rasmus Due Nielsen, Mads Navntoft Olsen. – 16.9, Skagens Gren (NJ), *Rolf Christensen, *Knud-Erik Christensen.

Med 5 fund et godt år, kun overgået af 1997 og 2003 med hhv. 7 og 8 fund. Tendensen med en påfaldende overvægt af nordjyske fund fortsætter. Arten har været årlig i Danmark siden 1995, og i seks af årene har der været fund på Skagens Gren. (Vestlige Middelhav; overvintrer i Middelhavet og tilstødende dele af Atlanterhavet)

Topskarv *Phalacrocorax aristotelis* (-, fra og med 1984:37/37, 2/2)

2004: 19.4, Horns Rev Møllepark (RB), 2K, *Ole Roland Therkildsen via Fugleognatur.dk (Foto). – 1-2.10, Skagen Havn (NJ), 1K, *Martin Søgaard Nielsen, *Ole Zoltan Göller, Knud Pedersen m.fl. (Foto).

På trods af, at arten er regelmæssig i landene omkring os, er den fortsat uregelmæssig i Danmark. (Britiske Øer og Norge)

Amerikansk Rørdrum *Botaurus lentiginosus* (0, 4/4, 1/1)

2004: 3.5-3.6, Bygholm Vejle (NJ), 5K+ ♂ pauer, *Henrik Haaning Nielsen m.fl. Utvivlsomt den samme fugl som i 2001, 2002 og 2003. (Nordamerika; overvintrer i det sydlige Nordamerika og Mellemamerika)

Nathejre *Nycticorax nycticorax* (3/3, 20/20, 2/2)

2004: 5.1-8.2, Lønnerup Fjord (NJ), 2K (fundet død 8.2), *Søren Haaning Nielsen m.fl. (Foto). – 25.4, Vorsø (ÅH), 2K, *Jens Gregersen. Det eneste tidligere vinterfund i Danmark var 13-27/1

1988 1 2K Fannerup Dambrug (ÅH) (Olsen 1989) og altså tidsmæssigt næsten sammenfaldende med årets vinterfund. Vinterfund på vore breddegrader er usædvanlige, og arten findes i visse fugleparker; men da fuglen ikke udviste tegn på fangenskab, har Sjældhedsudvalget ligesom med alle tidligere fund valgt at betragte forekomsten som spontan. Der er adskillige vinterfund fra det nordlige Europa; bl.a. en 2K, der blev skudt i England pri. januar 1980, og som var ringmærket som redeunge nær Odessa (Gantlett et al. 2002). (Mellem- og Sydeuropa; overvintrer tropisk Afrika)

Purpurhejre *Ardea purpurea* (8/8, 11/11, 1/1)

2004: 13-15.10, Gl. Frederikskog, Rudbøl (SJ), 1K, *Erik Danielsen, *Freddy S. Hansen, *Hans Rytter m.fl. (Foto).

De eneste tidligere daterede 1K-fugle var 23/8 1983 10 km syd for Ribe (RB) (Frich & Nordbjærg 1992) og 1-18/10 2001 Klydesøen (S) (Ortvad et al. 2002). (Mellem- og Sydeuropa; overvintrer i tropisk Afrika)

Sort Ibis *Plegadis falcinellus* (13/20, 18/20, 1/1)

2004: 28.9, Vestamager (S), Preben Berg, Sune Madsen m.fl.

Siden rekordåret 1994 er arten kun set i 1999 og 2002. (Sydeuropa og Centralasien; overvintrer i Nord- og Østafrika samt Sydøstasien)

Amerikansk Pibeand *Anas americana* (0, 24/24, 1/1)

2000: 3-21.3, Næs Søjord, Fanø (RB), 3K+ ♂, Kent Olsen m.fl.

2003: 26-27.3, Nibe/Gjøl Vildtreservat (NJ), 3K+ ♂, *Jan Skriver m.fl. (Foto).

2004: 9.4 Nexø Sydstrand (B), 3K+ ♂, *Oluf Lou, Steen E. Jensen m.fl. (Foto).

Med fundet på Fanø voksede antallet af fund fra rekordåret 2000 til 7. Fuglen i Nibe/Gjøl Vildtreservat optrådte i selskab med en hybrid mellem Pibeand *A. penelope* og Amerikansk Pibeand. Fundet gør 2003 til det næstbedste år (4 fund). Fundet fra 2004 er det første på Bornholm. Regionsfordelingen er nu NJ 6, RK 8, RB 2, SJ 3, F 1, S 4 og B 1. (Nordamerika)

Blåvinget And *Anas discors* (1/1, 14/16, 1/1)

2004: 2-3.5, Sneum Engsø (RB), ♂, *Rune Skjold Tjørnløv m.fl. (Foto).

Første fund for Ribe Amt, men ellers et typisk forårsfund: af de i alt 16 fund stammer 14 fra april og maj. I Holland var der til og med 2003 28 fund (van der Vliet et al. 2003, 2004). I 2004 havde Sverige sit 22. fund, også i starten af maj. (Magnus Hellström i brev). (Nordamerika)

Hvidøjet And *Aythya nyroca* (4/4, 24/27, 5/5)

2004: 6 og 20.3, Gavnø (S), ♀, *Rasmus Strack m.fl. (Video). – 16.5, Præstesøen, Værløse (S), ♂, *Jens Eriksen m.fl. (Foto). – 5-8.6, Ejby Mose (S),

♂, Stig Linander m.fl. (Foto). – 5.10-3.11, Hejresøen, Amager (S), ♀, *Rasmus Strack, Preben Berg m.fl. (Foto). – 31.10, Røgbølle Sø (LF), 2K+ ♀, *Rasmus Strack, *Jimmy Skat Hansen (Foto). – 26.11, Borreby Mose (S), 1K ♂ skudt, Bjarne Frost via Bent Møller Sørensen (Foto).

Fundene fra Præstesøen og Ejby Mose regnes som samme fugl. Det skal bemærkes, at på visse fotos af fuglen fra Ejby Mose ses en større kontrast mellem bryst og flanker end normalt hos arten. Med 5 fund blev 2004 det hidtil bedste år, og med de 4 fund på Sjælland kommer totalen her op på 12. Et fund fra 14/10 1971 ved Vest Stadil Fjord (RK) anerkendes ikke længere; det er nævnt i Andersen et al. (1973). (Øst- og Sydøsteuropa; overvintrer Middelhavet, Sortehavet og Nordafrika)

Brilleand *Melanitta perspicillata* (0, 22/24, 4/4)

2004: 21-23.2, Blåvandshuk (RB), 3K+ ♂, *Henrik Knudsen, Alex Sand Frich m.fl. – 22-23.2, Blåvandshuk (RB), 3K+ ♀, *Alex Sand Frich m.fl. – 9.5, Bulbjerg (NJ), 3K+ ♂, *Søren Skov, Lars Borup m.fl. (Foto). – 23-27.6, Vigsø Bugt, Hanstholm (NJ), 3K+ ♂, *Søren Haaning Nielsen, Henning R. Sørensen m.fl. – 26.9 og 6-9.10, Nørre Lyngvig, Holmsland Klit (RK), 3K+ ♂, *Morten Jenrich Hansen, *Ole Amstrup m.fl. Med 4 fund blev 2004 det hidtil bedste år. Fuglen i Blåvand var blot landets andet fund af en hun. De to forekomster i Nordjylland er regnet som ét fund, mens de to fugle i Blåvand regnes som to forskellige fund, selv om de sås sammen to af dagene. I Holland var der til og med 2003 9 fund af 13 fugle (van der Vliet et al. 2004). (Nordamerika)

Slangeørn *Circaetus gallicus* (Uddød 1882. Her- efter 1/1, 29/29, 1/1)

2004: 30.5-13.6, Tofte Mose (NJ), 2K+, *Tom B. Andersen, *Willy Jørgensen, *Flemming Ahlmann, Hans Christophersen m.fl. – 11.7-22.8, Tofte Mose (NJ), 2K+ lys type, Tscherning Clausen, Anthon Thøger Larsen, Tim Andersen m.fl. (Foto).

De to forekomster regnes her for samme individ og dermed som ét fund i opsummeringen. Andet år i træk med langtidsstationær Slangeørn i området Lille Vildmose/Tofte Mose, og det er ikke utænkeligt, at der er tale om samme lyse individ, som sås i området i perioden 20/7-1/9 2003 (Amstrup et al. 2004). (Syd- og Østeuropa; overvintrer nordligt i tropisk Afrika)

Steppehøg *Circus macrourus* (14/14, 126/127, 11/13)

2001: 28.9-5.10, Skallingen (RB), 1K, Ole Amstrup m.fl. (Foto).

2003: 1.9, Sydvestpynten, Amager (S), 2K ♂ trk., *Preben Berg.

2004: 17.4, Bulbjerg (NJ), 4K ♂ rst. og trk., *Henrik Haaning Nielsen, *Søren Haaning Nielsen, Egon Mogensen (Foto). – 18.4, Højen, Skagen (NJ), 4K+ ♂ trk., *Henrik Mikkelsen, Lars Ole Gjesing. – 18.4, Tissø og Åmosen (S), 4K+ ♂ trk., *Andreas Bruun Kristensen, Lars Adler Krogh m.fl. – 3.5, Skagen Nordstrand (NJ), 2K trk., *Jørgen Hulbæk Christiansen m.fl. – 28.5, Skagen (NJ), 4K+ ♂ trk.fors., *Michael Fink Jørgensen, *Thorbjørn Eriksen, *Morten Ellis Petersen m.fl. – 4.9, Mandehoved, Stevns (S), 3K+ ♀ trk. *Tim Andersen m.fl. – 6.9, Sydvestpynten, Amager (S), 1K, *Preben Berg, *Stig Kjærgaard Rasmussen, *Peter S. Jørgensen. – 19.9, Sønder-skoven, Als (SJ), 4K+ ♂ trk., *Dennis M. Langholz. – 18-23.9, Vestamager (S), 1K, *Mathias Glavind, *Jesper Bay Jacobsen, Gert Østerbye, Tim Andersen m.fl. – 3.10, Stignæs (S), 1K trk., *Lars Jensen m.fl. (Foto). – 9.10, Gedser Odde (LF), 4 1K trk., *Anders Fischer, *Louis A. Hansen m.fl.

Fundene ved Bulbjerg 17/4 og Skagen 18/4 regnes for samme fugl. Af de fire fugle på Gedser Odde 9/10 trak den ene alene og de tre andre i flok, hvorfor forekomsten er regnet som 2 fund i opsummeringen. Igen et år med mange Steppehøge i Danmark, men mange fund finder desværre ikke vej til Sjældenhedsudvalget. Det svenske sjældenhedsudvalg godkendte 46 fund i 2004, det næsthøjeste antal nogensinde (Magnus Hellström i brev). Det er bemærkelsesværdigt, at tre af de fire forårsfund i Danmark var gamle hanner, idet 2K-fugle plejer at dominere. (Østeuropa og Centralasien; overvintrer tropisk Østafrika, Lilleasien og Indien)

Ørnevåge *Buteo rufinus* (1/1, 9/9, 2/2)

2004: 28.8, Gedser Odde (LF), 1-2K trk., *Henrik Brænder, *Louis A. Hansen m.fl. – 25.9, Egedam, Hillerød (S), 2K+ trk. *Per Ekberg Pedersen.

Andet år i træk med fund af denne art. Dagen før fundet ved Egedam sås en adult Ørnevåge trække sydvest over Falsterbokanalen og Skanörs Ljung i Sverige (Magnus Hellström i brev). (Sydøsteuropa og Centralasien samt Nordafrika)

Musvåge *Buteo buteo*

Med karakterer svarende til Steppevåge ssp. *vulpinus* (1/1, 3/3, 1/1)

2004: 19.4, Batterivej, Skagen (NJ), 3K+ trk. fors., *Knud Pedersen (Foto).

Første fund siden 1996. Fundet er bemærkelsesværdigt ved, at racetilhørsforholdet ikke blev bemærket i felten, men først ved den efterfølgende billedbehandling. Underarten er langdistancetrækker og muligvis overset i Danmark. (Nordøstlige Skandinavien, de Baltiske lande og Rusland; overvintrer i Afrika)

Lille Skrigeørn *Aquila pomarina* (9/? , 92-94/? , 4/4)

2004: 3.5, Skagen (NJ), 2 2K+ trk.fors., *Jørgen Hulbæk Christiansen, *Erik Kramshøj, Knud Pedersen m.fl. (Foto). – 5.6, Skagen (NJ), 3K+ trk.fors., *Rolf Christensen, *Lennart Pedersen m.fl. – 23.9, Dueodde (B), 2K+ trk.fors., *Henning Lykke Larsen, *Steffen Nielsen m.fl.

De to fugle ved Skagen 3/5 sås på et tidspunkt sammen, men de regnes her som to fund. (Østeuropa; overvintrer sydlige og sydøstlige Afrika)

Stor Skrigeørn *Aquila clanga* (3/? , 52/? , 1/1)

2003: 14.9, Køge Havn (S), imm. trk., *Rasmus Strack, *Troels Eske Ortvad, *Henrik Kristensen.

2004: 14.11, Gedser Odde (LF), imm. trk., *Louis A. Hansen, *Asbjørn Jensen, *Palle Rasmussen.

Andet år i træk med fund af denne art. I Sverige sås en 2K trække ud ved Falsterbo 8/11 (Magnus Hellström i brev), og det er sandsynligt, at det var samme fugl, som sås ved Gedser. Fundet ved Køge Havn 14/9 2003 bringer totalen for 2003 op på 5 fund. Bemærk, at der 14/9 2003 også sås en imm. ved Hyllekrog (LF) (Amstrup et al. 2004), og det er muligt, at der var tale om samme individ. (Rusland og østlige Baltikum; overvintrer Sydøsteuropa, Lilleasien og Nordøstafrika)

Steppeørn *Aquila nipalensis* (0, 20/20, 1/1)

2004: 8.9, Stevns Klint (S), imm. trk., *Rasmus Strack m.fl.

Andet år i træk med fund af denne art. Fuglen sås samme dag trække ud ved Falsterbo i Sverige (Magnus Hellström i brev). (Centralasien; overvintrer tropisk Afrika)

Lille Tårnfalk *Falco naumanni* (3/3, 7/7, 0)

1861: x.7, Gram (SJ), 3K+ ♂ skudt, skinsamlingen Zoologisk Museum, København via Jørgen Staarup Christensen (Foto).

Skindet er fra juli måned uden dato. (Syd- og Østeuropa; overvintrer i Afrika syd for Sahara)

Jagtfalk *Falco rusticolus* (39/39, 70/70, 4/4)

2004: 15.4, Korshage, Rørvig (S), 2K trk., *Jørgen Hulbæk Christiansen, *Anders Fischer, *Jørgen Scheel. – 9.10, Højstrup, Helsingør (S), 1K trk., *Steen Søgaard m.fl. – 21.11, Dronningedammen, Hørsholm (S), 1K, *Simon Berg Pedersen (Foto). – 24.11-19.12, Tipperne (RK), 1K, *Ole Amstrup m.fl. (Foto).

Andet år i træk med fund af Jagtfalk. I årene 2000, 2001 og 2002 sås ingen. (Nordlige Skandinavien, Finland og Rusland)

Stylteløber *Himantopus himantopus* (13/16, 23/28, 2/2)

2004: 23-24.4, Viskum Kirke, Tjele (ÅH), *Christian Sørensen, Martin Kviesgaard m.fl. (Foto). – 1.5, Sneum Engso (RB), Per Poulsen m.fl. via Netfugl.dk (Foto).

Har været årlig siden årtusindskiftet. Fundet ved Viskum Kirke er første aprilfund, mens hovedparten af fundene er fra maj. (Mellem- og Sydeuropa; overvintrer tropisk Afrika)

Triel *Burhinus oedicnemus* (17/22, 21/21, 1/1)

2004: 1-2.5, Hjørdemål Klit (NJ), *Søren Haaning Nielsen, John Kyed m.fl. via Netfugl.dk (Foto).

Det 16. fund i Nordjylland, som står for over 40% af fundene. Siden 1978 har der i alt været 18 fund, hvoraf de 14 er fra Nordjylland. (Mellem- og Sydeuropa; overvintrer Sydeuropa og Nordafrika)

Sortvinget Braksvale *Glareola nordmanni* (2/2, 7/7, 0/0)

2002: 30.9-1.10, Hofmangave, Odense Fjord (F), 1K, *Kurt Due Johansen, Tim Hesselballe Hansen m.fl. (Foto).

Kun det andet efterårsfund – det første blev ligeledes gjort 30/9, men i 1934 ved Engholmstrand, Nørresundby (NJ) (Olsen 1992). Første fund på Fyn, og regionsfordelingen er hermed NJ 5, RK 1, RB 1, S 2 og F 1 (et individ set 1999 i både NJ og RB er regnet som ét fund i opsummeringen). I 2002 var der også et fund i maj, ved Korshage (S) (Klein et al. 2003). (Sortehavsegnene og Centralasien; overvintrer i det sydlige Afrika)

Steppevibe *Vanellus gregarius* (2/2, 1/1, 1/1)

2004: 18-19.4, Tissø (S), 2K+, *Uffe Seneca m.fl. via Netfugl.dk (Foto).

Fjerde fund af denne på verdensplan meget sjældne art. Antallet af fugle i overvintringsområderne er kraftigt nedadgående, og antallet af ynglepar vurderes at være så lavt som 200-600 (Evans 2004, Tomkovich & Lebedeva 2004). Den kraftige tilbagegang skyldes formentlig flere faktorer, så som øget nedbør, færre græssende får og kreaturer samt øget prædation fra råger, der er steget i antal pga. øget tilplantning (Belik 2005). Det er derfor bemærkelsesværdigt med 2 fund i dette årtusinde. De 3 øvrige fund er 1857 Sydjylland (LF), 23/6 1930 Ræhr, Hanstholm (NJ) og 29/6-24/7 2000 Søborg Sø, Vellingerød og Alsønderup Enge (S) (Olsen 1992, Nielsen & Thorup 2001). Holland er klar nummer ét i Europa med 41 fund til og med 2003 (van der Vliet et al. 2004). (Centralasien; overvintrer Nordøstafrika, Irak, Mellemøsten og Indien)

Sibirisk Hjejle *Pluvialis fulva* (0, 19/19, 2/2)

2003: 16.5, Revlbuske, Lønnerup Fjord (NJ), 2K, *Søren Haaning Nielsen, Henrik Haaning Nielsen m.fl. (Foto).

2004: 29.4, Lund Fjord (NJ), 3K+, *Henrik Haaning Nielsen, John Kyed m.fl. (Foto). – 9.7, Salt-

Mongolsk Præstekrave, Rømø, 10/7 2004.
Foto: Anders E. Sørensen.
Lesser Sand Plover.

Bonapartemåge, adult, Skagen Havn, 23/11 2004.
Foto: Peter Nielsen.
Bonaparte's Gull.

Hvidrygget Ryle, adult, Rømø, 12/7 2004.
Foto: Ole Krogh.
White-rumped Sandpiper.

Nonnestenpikker, 2K ♂, Kramnitse, Lolland, 30/5 2004.
Foto: Ole Zoltan Göller.
Pied Wheatear.

vandssøen, Margrethe Kog (SJ), 3K+, *Michael Schwalbe, *Flemming Falk m.fl. (Foto). – 21-23.7, Højer Vade (SJ), 3K+, *Carsten Svejstrup Sørensen m.fl. (Foto).

Der foreligger et tidligere godkendt fund af en 2K fra Revlbuske, Lønnerup Fjord 10/5 2003 (Amstrup et al. 2004). Forskelle i dragtkarakterer viser, at der er tale om to forskellige fugle. Fundet fra Margrethe Kog og Højer Vade regnes for samme fugl. Bemærkelsesværdigt er det, at alle tre danske forårsfund stammer fra Vejlerne (NJ). (Nordrusland og Alaska; overvintrer Sydøstasien og Australien)

Amerikansk Hjejle *Pluvialis dominica* (0, 6/6, 1/1)

2004: 9-14.6, Grønningen, Fanø (RB), 2K, *Kim Fischer, Jens Toftelund Madsen m.fl. (Foto). Første fund siden 1999, og det første i Ribe Amt. Regionsfordelingen er NJ 3, RB 1, SJ 1 og S 2 (Nordamerika; overvintrer i Sydamerika)

Mongolsk Præstekrave *Charadrius mongolus* (0, 1/1, 1/1)

Med karakterer svarende til ssp. *atrifons* (0, 0, 1/1)

2004: 22.6, Råhede Vade (RB), *Kurt Bredal Christensen via Netfugl.dk (Foto). – 9.7-15.7, Lakolk Strand, Rømø (SJ), ♀, *Ole Kristjansen m.fl. via Netfugl.dk (Foto). – 12-15.8, Lakolk Klitsø, Rømø (SJ), ♀, *Morten Bentzon Hansen m.fl. via Netfugl.dk (Foto).

Alle observationer drejer sig med stor sandsynlighed om samme fugl, hvorfor de kun regnes som ét fund. Blot andet fund af arten; det første var 2-3/7 1988 Korevlerne (S) (Olsen 1989) og drejede sig om en fugl med karakterer som *C. m. mongolus*. Vedrørende racebestemmelse se Garner et al. (2003). Sverige har 6 fund, det seneste i 2000 (Breife et al. 2003, Club300). (Central- og Østasien; overvintrer i Østafrika og Østasien)

Hvidrygget Ryle *Calidris fuscicollis* (0, 15/15, 1/1)

2004: 10-13.7, Rømø Sønderstrand (SJ), 2K+, *Andreas Bruun Kristensen m.fl. (Foto).

Et typisk sommerfund, 11 af de 16 fund er fra perioden 1/7-23/8. (Arktisk Canada; overvintrer i Sydamerika)

Stribet Ryle *Calidris melanotos* (0, 52-54/53-55, 5/5)

2004: 4.5, Tipperne (RK), ♂, *Ole Thorup, Ole Amstrup m.fl. (Foto). – 29.5-1.6, Vest Stadil Fjord (RK), ♀, *Peter H. Kristensen, Ole Amstrup m.fl. (Foto). – 7.6 Ny Spøttrup, Salling (NJ), *Frits Rost m.fl. – 17-18.7, Skjern Enge (RK), 2K+ ♀, *Ole Amstrup, *Karl-Erik Kristensen m.fl. (Foto). – 13.10, Margrethekog (SJ), 1K, *Tommy Kaae (Foto).

Arten har været årlig siden 1992, og den udgår af SU-listen fra og med 2006. (Nordamerika og Østsibirien; overvintrer Sydamerika)

Prærieløber *Tryngites subruficollis* (1/1, 24/24, 1/1)

2004: 3-7.10, Filsø (RB), 1K, Per Poulsen m.fl. via Netfugl.dk (Foto).

Arten har været årlig siden 1994. Den regionale fordeling er NJ 6, RK 8, RB 2, SJ 2, S 6 og LF 2. (Arktisk Nordamerika; overvintrer sydlige Sydamerika)

Damklire *Tringa stagnatilis* (0, 70/89, 2/2)

2001: 18.8, Agerødæmningen (NJ), 1K, *Jens Kristian Kjærgaard, John Kyed m.fl. (Foto).

2004: 14-16.7 og 18-19.7, Majbølle Nor (LF), 1K, *Andreas Bruun Kristensen m.fl. (Foto). – 12-13.8, Lakolk Klitsø, Rømhø (SJ), 1K, *Peter H. Kristensen, *Søren Christoffersen, Morten Bentzon Hansen m.fl.

Med fundet på Agerødæmningen blev antallet af fund i rekordåret 2001 øget til 11 (Ortvad et al. 2002). Fundet i Majbølle Nor er landets tidligste af en juvenil fugl. Arten udgår af SU-listen fra og med 2006. (Rusland; overvintrer tropisk og sydlige Afrika)

Tereklire *Xenus cinereus* (2/2, 32/32, 1/1)

2004: 5.5, Tusholm, Læsø (NJ), *Kent Olsen. Landets tidligste fund; det tidligste hidtil var 11/5 1996 Rømhø Sønderland (SJ) (Rasmussen 1997). Regionsfordelingen er NJ 8, RK 1, RB 4, SJ 3, F 1, S 15, M 2 og B 1. (Finland og Nordrusland; overvintrer tropisk Afrika og Det Indiske Ocean)

Bonapartemåge *Larus philadelphia* (0, 2/2, 1/1)

2004: 1-2.10, Hirtshals Havn (NJ), 3K+, Rolf Christensen m.fl. via Netfugl.dk (Foto). – 22-23.11 og 27.11, Skagen Havn (NJ), 3K+, *Rolf Christensen m.fl. via Netfugl.dk (Foto).

Fundene regnes her for samme individ og dermed som ét fund i opsummeringen. Første danske fund var i Skagen (NJ) 13-15/8 1988 (Olsen 1989, Frich & Nordbjærg 1992), det andet i Hirtshals (NJ) 7/11-3/12 1995 (Rasmussen 1997); sidstnævnte fugl sås også i marts 1996 (Rasmussen 1998). (Nordamerika)

Spurveugle *Glaucidium passerinum* (17/17, 30/30 ud over invasionen på Sjælland i 1999/2000, 1/1)

2004: 10.10, Stenløse (S), Michael Fink Jørgensen, Martin Holm m.fl. (Foto).

Siden invasionen i 1999/2000 har der været yderligere et fund, i 2003. (Skandinavien, Finland og Rusland)

Korttået Lærke *Calandrella brachydactyla* (0, 37/37, 1/1)

2004: 1-3.11, Skagens Gren (NJ), *Rolf Christensen, Peter Nielsen m.fl. (Foto)

Bortset fra 1999 årlig siden 1994. Arten er regelmæssig i Sverige (Breife et al. 2003). (Sydeuropa og Asien; overvintrer i den sydlige del af Sahara og savannebæltet i tropisk Afrika, Arabien og Mellemøsten)

Rødrygget Svale *Hirundo daurica* (0, 65/69, -/-)

2003: 17.5, Korshage, Rørvig (S), *Peter Rasmussen, *Knud-Erik Strange, *Peter Cilius Christensen m.fl. – 18.6, Kronborg Slot (S), trk., *Sebastian Klein.

Fuglen ved Korshage regnes for samme individ som blev set på lokaliteten 18/5 2003 (Amstrup et al. 2004). Totalen for rekordåret 2003 er nu 15 fund af 16 fugle. Arten udgik af SU-listen fra og med 2004. (Sydeuropa og Asien; overvintrer savannebæltet i tropisk Afrika og Sydasien)

Citronvipstjert *Motacilla citreola* (0, 21/22, 2/2)

2004: 2.5, Skagens Gren (NJ), ♀ rst. og trk., *Rolf Christensen m.fl. (Foto). – 21.9, Salthammer Odde (B), 1K, *Steffen Nielsen.

Arten har været årlig siden 1999. (Rusland mod vest til de baltiske lande og Polen; overvintrer Indien og fåtalligt Arabien)

Alpejernspurv *Prunella collaris* (1/1, 8/8, 1/1)

2004: 11-12.5, Blåvandshuk (RB), 2K+ (ringm. 11.5), *Henrik Knudsen m.fl. via Netfugl.dk (Foto).

Fuglen holdt især til på de lokale beton-bunkere. Det er første fund siden 1991, 1 Anholt (ØJ) 9/5 (Frich & Nordbjærg 1993). Alle danske fund er fra april-juni. (Mellemeuropa)

Blåstjert *Tarsiger cyanurus* (0, 6/6, 1/1)

2004: 5.10, Hanstholm Fyrhaver (NJ), 1K ringm., *Henrik Haaning Nielsen, John Kyed m.fl. (Foto).

En 1K Blåstjert blev ringmærket på samme lokalitet 28/9 1997 (Rasmussen 1998). Der er nu 6 danske efterårsfund 28/9-19/10, heraf 4 pri. oktober. (Sibirien og fåtalligt Finland; overvintrer Nordindien og Østasien)

Nonnestenpikker *Oenanthe pleschanka* (0, 4/4, 1/1)

2004: 29.5, Kramnitse (LF), 2K ♂, *Gert Jepsen, *Poul Szyska m.fl. via Netfugl.dk (Foto). De tidligere danske fund er fra 1991-1997, to forårsfugle i Skagen og to efterårsfugle på Christiansø. Det danske forekomstmønster adskiller sig dermed fra vores nabolandes, hvor efterårsfugle klart dominerer. (Bulgarien, østlige Rumænien og videre østpå til Mongoliet; overvintrer i Østafrika)

Gulddrossel *Zoothera dauma* (2/2, 2/2, 1/1)

2004: 25.10, Christiansø (B), *Peter Lyngs. Ikke uventet med et dansk fund dette efterår, da der i september og oktober blev rapporteret om næsten invasionsagtig optræden i Nord- og Vesteuropa, bl.a. med adskillige fugle i Storbritannien, Holland og Norge. (Sibirien mod vest til Ural; overvintrer Indien og Sydøstasien)

Stribet Græshoppesanger *Locustella lanceolata* (3/3, 1/1, 1/1)

2004: 2.10, Christiansø (B), 1K ringm., *Mikkel Lausten, Peter Lyngs, Mogens Henriksen (Foto). De 4 tidligere fund var fyrfaldne fugle, så det er første gang, arten er set i live herhjemme. Alle de danske fund er fra perioden 2-7/10. Fund fra det øvrige Nord- og Vesteuropa viser dog, at arten kan dukke op mellem pri. september og med. november, og en fyrfalden fugl er fundet i Holland så sent som 11/12 (van den Berg & Bosman 1999). (Syd- og Centralsibirien til Nordøstkina og nordlige Japan; overvintrer i nordøstlige Indien og Sydøstasien)

Vandsanger *Acrocephalus paludicola* (8/8, 21/21, 2/2)

2004: 6.8, Tipperne (RK), 1K ringm., *Jens Hjerrild Hansen m.fl. (Foto). – 3.9, Flyndersø, Korshage (S), *Knud-Erik Strange m.fl. (Foto). Fuglen på Korshage blev set og fotograferet i felten. Siden en syngende fugl hørtes ved Snogebæk (B) 3-11/7 1990 (Frich & Nordbjærg 1993), er arten ellers kun truffet herhjemme i forbindelse med ringmærkning. (Polen, Baltikum, Hviderusland, vestlige Rusland; overvintrer tropisk Vestafrika)

Hvidskægget Sanger *Sylvia cantillans* (0, 48/48, 3/3)

2004: 6.5, Kongelundsfortet, Dragør (S), ♂ syng., *Peter Rasmussen m.fl. – 11.5, Christiansø (B), 2K ♂, ssp. *albistriata*, *Mads Jensen Bunch, Peter Lyngs m.fl. (Foto). – 29.5, Mandø (RB), ♂, *Niels Knudsen, Keld Bakken. Tre fugle i maj er normalt for arten. Siden 1986 mangler kun fund fra 1998. Fundet ved Kongelundsfortet er kun det andet for Sjælland. Både ssp. *albistriata* og *cantillans* forekommer i Danmark, men desværre bliver kun få fugle bestemt til underart. (Sydeuropa; overvintrer nordlige tropisk Afrika samt Arabien)

Lille Gulbug *Hippolais caligata* (0, 3/3, 1/1)

2004: 5.6, Christiansø (B), ringm., *Peter Lyngs (Foto).

Første forårsfund i Danmark og en ventet ny art for Christiansø. (Finland/østligste Europa og Rusland nord for Aralsøen; overvintrer Indien)

Humes Sanger *Phylloscopus humei* (0, 20/20, 1/1)

2004: 14.10, Mandø By (RB), *Mads Jensen Bunch m.fl.

Et mere normalt år efter rekordåret 2003, hvor 9 fugle blev set. Fundet er Danmarks tidligste og det andet på Mandø. (Himalaya og Tien Shan; overvintrer Nepal og Indien)

Schwarz' Løvsanger *Phylloscopus schwarzi* (0, 17/17, 1/1)

2004: 1.10, Knudshoved Gl. Færgenhavn, Nyborg (F), *Tim Hesselballe Hansen m.fl. (Foto).

Ny art for Fyn. Den regionale fordeling er NJ 2, RK 1, RB 2, F 1, S 1, B 11. Alle de danske fund er fra perioden 21/9-19/10. (Sydlige Østsibirien; overvintrer Sydøstasien)

Rosenbrystet Tornskade *Lanius minor* (3/3, 39/39, 2/2)

2004: 4.6, Det Grå Fyr, Skagen (NJ), ♂, *Klaus Kevin Kristensen, *Rune Søe Neergaard m.fl. (Foto). – 27-30.9, Skagen (NJ), 2K+, *Steen Christensen, *Jens Eggert, Knud Pedersen m.fl. (Foto). (Syd- og Østeuropa samt Centralasien; overvintrer Tropisk Afrika)

Rosenstær *Sturnus roseus* (18/18, 78-82/78-93, -/-)

2002: 9.6, Vandplasken, Kjærsgård Strand (NJ), ♂, *Kurt Prentow.

Antallet af fund i rekordåret 2002 bliver hermed 26-30. Arten udgik af SU-listen fra og med 2004. (Sydøsteuropa, Tyrkiet og Lilleasien; overvintrer Indien)

Krognæb *Pinicola enucleator* (-, 17/24 ud over invasionen i Skagen i november 1998 med ≥73 eks., 15/26)

2004: 7-10.11, Utterslev Mose (S), 1K ♀ (ruddedræbt 10.11), *Henrik Rask, *Lars Rask, Peter Lyngs m.fl. via Netfugl.dk (Foto). – 8.11, Spodsbjerg, Hundested (S), ♀/1K, *Michael Trasborg. – 8.11, Gilbjerg Hoved (S), ♀/1K trk., *Carl Christian Tofte, *Rolf Christensen, *Sebastian Klein. – 9.11, Korshage, Rørvig (S), ♀/1K trk., *Jørgen Hulbæk Christiansen. – 9.11, Gilbjerg Hoved (S), ♀/1K trk., *Rolf Christensen, *Uffe Fæster, *Jens Lind. – 9.11, Gilbjerg Hoved (S), 1K+ hørt,

Alpejernspurv, Blåvandshuk 8/5 2004.
Foto: Ole Zoltan Göller.
Alpine Accentor.

Stribet Græshoppesanger, 1K, Christiansø, 2/10 2004.
Foto: Peter Lyngs.
Lanceolated Warbler.

Blåstjert, 1K, Hanstholm, 5/10 2004.
Foto: Ole Krogh.
Red-flanked Bluetail.

Lille Gulbug, Christiansø, 5/6 2004.
Foto: Peter Lyngs.
Booted Warbler.

*Rolf Christensen, *Jens Lind. – 10.11, Gilbjerg Hoved (S), ♀/1K trk., *Stig Nielsen. – 11.11, Gilbjerg Hoved og Nakkehoved, Gilbjerg (S) ♀/1K trk. og rst., *Troels Eske Ortvad, *Tim Andersen, Jens Lind m.fl. – 14.11, Ellekrattet, Skagen (NJ), 2K+ ♂, *Knud Pedersen (Foto). – 14-15.11, Fyrvej, Skagen (NJ), 2K+ ♀ og 1K ♀ (rudedræbt), 2 1K *Knud Pedersen m.fl. (Foto). – 14.11, Batterivej og Fyrvej, Skagen (NJ), ♀/1K, *Carsten Svejstrup Sørensen, Mikkel B. Lüders. – 14.11, Gilleleje (S), 4 1K+ trk., *Stig Nielsen. – 16.11, Fyrvej, Skagen (NJ), 2K+ ♀ og 1K (begge gengangere), Knud Pedersen m.fl. (Foto). – 17.11, Lilledal/Storedal, Stevns (S), ♀/1K, *Jan Pedersen, Thomas W. Johansen (Foto). – 19.11, Fjaltring (RK), 1K rudedræbt, *Inger Skov via Allan Kjær Villesen (Foto). – 19.12, Rimmens Allé, Frederikshavn (NJ), 6 1K, *Brian Zobbe, René Larsen m.fl. via Netfugl.dk (Foto). – 20.12-31.12, Rimmens Allé, Frederikshavn (NJ), 5 1K (gengangere), *Brian Zobbe, René Larsen m.fl. via Netfugl.dk (Foto).
Mindst to af fuglene på Rimmens Allé, Frederikshavn sås ind i januar 2005. Årets invasion overgås i nyere tid kun

af invasionen i 1998. I de seneste 50 år vides følgende invasioner at have nået Danmark: 1954-55 (23 fugle), 1981 (3), 1990 (7), 1995 (7-9) og 1998 (mindst 73) (Olsen 1992, Rasmussen 1997, 1999). I 1995 og 1998 sås næsten alle fuglene ved Skagen, mens invasionen i 1954 primært bemærkedes på Sjælland. Under flere af invasionerne har flere fugle forsøgt at trække tilbage mod nord ret kort tid efter ankomsten og er derfor blevet set på traditionelle forårstræksteder. (Skandinavien, Finland og Rusland)

Dværgværling *Emberiza pusilla* (0, 62/62, 2/2)

2004: 5.10, Blåvandshuk (RB), 1K ringm., *Rune Skjold Tjørnløv m.fl. via Netfugl.dk (Foto). – 9-12.10, Mandø By (RB), *Sune Riis Sørensen m.fl. (Foto).

Siden 1985 er arten kun udeblevet i 1998 og 2003. (Nordfinland og Nordrusland; overvintrer Kina og Sydøstasien)

Pileværling *Emberiza rustica* (0, 42/42, 1/1)

2004: 25.9, Christiansø (B), 1K ♂ ringm., *Peter Lyngs (Foto).

Det 22. fund på Christiansø, og i enhver henseende typisk. Af de 23 danske efterårsfund er 18 gjort i perioden 19-29/9. (Nordlige Skandinavien, Finland og Rusland; overvintrer nordlige Asien)

Rosenbrystet Tornskade, Skagen, 30/9 2004.
Foto: Knud Pedersen.
Lesser Grey Shrike.

Dværgeværling, Mandø, 11/10 2004. Foto: Ole Krogh.
Little Bunting.

Krognæb, 1K, Skagen, 14/11 2004.
Foto: Knud Pedersen.
Pine Grosbeak.

Kategori D: Mulige undslupne fangenskabfugle

Category D: Possible escapes

Lannerfalk *Falco biarmicus*

2004: 27.4 og 7.5, Kringelrøn og Sdr. Nyland, Læsø (NJ), 2K, *Kent Olsen.

Fuglen havde dragt karakterer svarende til den europæiske ssp. *feldeggii* og bar ikke synlige tegn på tidligere fangenskab. Ssp. *feldeggii* er den største af de 5 underarter, men variationen er stor, og sikker racebestemmelse er sjældent muligt i felten, heller ikke i det aktuelle tilfælde. Ssp. *feldeggii* er en af de mest truede rovfugle i Europa, og bestanden er måske ikke over 200 par (Forsman 1999). Den er kortdistancetrækker, men en vis ungfuglespredning ses inden for yngleområderne. Spredning uden for yngleområderne, f.eks. til Mellemøsten, er ikke veldokumenteret pga. problemer med racebestemmelsen (Forsman 1999). (Sydlige Italien, Kroatien, Grækenland og Tyrkiet; overvintrer formentlig nær yngleområdet)

Kategori E: Sandsynlige eller sikre undslupne fangenskabfugle

Category E: Likely or certain escapes

Hjelmkalleluger *Mergus cucullatus*

2003: 2.11, Stubben, Nordhavnen, København (S), ad. ♂, Jacob Dall via Netfugl.dk (Foto).

Hybrider

Records of hybrids

Pibeand × Amerikansk Pibeand *Anas penelope* × *americana*

2003: 26.3, Nibe/Gjøl Vildtreservat (NJ), 3K+ ♂, *Jan Skriver m.fl. (Foto).

Femte fund af denne hybrid.

Årsrapporten

Species considered for regional reports

Kongeederfugl *Somateria spectabilis* 2003: 7-24.1, Bulbjerg (NJ), 2K ♂, *Henrik Haaning Nielsen m.fl. (Foto).

Hvidvinget Måge *Larus glaucooides* 2002: 20.8-8.9, Kolding Havn (VE), ad., *Dennis M. Langholz (Video). Fænologisk usædvanligt fund. I tre på hinanden følgende vintre 2001-2003 gæstede en adult fugl Kolding Havn i længere perioder. Det anses som overvejende sandsynligt, at sommerfundet drejer sig om samme individ, som sås om vinteren.

Grønspætte *Picus viridis* 2004: 25.4, Asserbo Plantage (S), *Jakob Engelhard, *Jan Smidt. – 2.5, Spodsbjerg, Hundested (S), *Michael Trasborg, *Frank Ishøi. Lokal SU-art.

Storpiber *Anthus richardi* 2004: 26.3, Emtekær Nor (F), *Søren Gjaldbæk. Fænologisk usædvanlig forekomst, ikke SU-art.

Sydlig Nattergal *Luscinia megarhynchos* 2004: 15.4, Ålebæk Strand (M), *Jesper Bay Jacobsen, *Stig Kjærgaard Rasmussen. Arten er udgået af SU-listen fra og med 2004, men dette fund blev behandlet på grund af det usædvanligt tidlige tidspunkt. Der er dog et tidligere fund, 1/4 1988 Hammeren (B) (Olsen 1989).

Korttået Træløber *Certhia brachydactyla* 2004: 4-5.8, Tipperne (RK), 1K+ (ringm. 4.8), *Ole Amstrup (Foto). Lokal SU-art.

Havesanger *Sylvia borin* 2004: 2-11.12, Assistens Kirkegård, Skagen (NJ), *Rolf Christensen, Ian Utke Heilmann. Første danske vinterfund.

Gærdesanger *Sylvia curruca* 2004: 31.12, Hillerød (S), *Hans Ulrik Skotte Møller. Fænologisk usædvanligt fund.

Endnu ikke færdigbehandlede sager

Records still under consideration

Storskråpe *Puffinus gravis* 2004: 16.9, Blåvands-huk (RB).

Dværghejre *Ixobrychus minutus* 1933: Horsens Nørrestrand (ÅH), 1K skudt (Foto).

Sibirisk Hjejle *Pluvialis fulva* 2003: 9-12.10, Stavrebyvej, Gedser (LF), 1K.

Lille Gulbenet Klire *Tringa flavipes* 2004: 6-7.7, Pittuffik (Thule Air Base), Avanersuaq, Grønland. Gråsejler *Apus pallidus* 1987: 19.10, Christiansø (B), 1K ringm. (Foto). 2004: 3-7.11, Esbjerg (RB) (Foto).

Gul Vipstjert *Motacilla flava*, ssp. *feldegg* 2002: 20.5, Gilleleje (S), ♂.

Iberisk Gransanger *Phylloscopus ibericus* 2004: 5.5-6.6, Sønderborg (SJ), syng. ♂ (Foto og bånd). Ensfarvet Stær *Sturnus unicolor* 2002: 18.4-27.5, Tane Sø (RB), ♂ (Foto).

Forkastede sager

Records not accepted

Albatros *Diomedea* sp. 2004: 14.8, Børsmose Strand (RB), trk.

Kap Verde-petrel/Madeirapetrel *Pterodroma feae/madeira* 2002: 12.10, Gudhjem (B), trk.

Kuhls Skråpe *Calonectris diomedea* 2004: 16.9, Hald Strand, Liseleje (S), trk.

Topskarv *Phalacrocorax aristotelis* 2004: 24.11, Egå Lystbådehavn (ÅH), 1K.

Purpurhejre *Ardea purpurea* 2004: 2.6, Oksbøl (RB), imm. Amerikansk Sortand *Melanitta americana* 2004: 14.8, Horsens Nørrestrand (ÅH), ♂ (Foto). - 22.9, Gilbjerg (S), ♂ trk.

Hvepsevåge *Pernis apivorus* 2004: 16.4, Solbjerg Eng sø (S), 2 eks.

Steppehøg *Circus macrourus* 2004: 29.4, Pælebakke Klit, Skagen (NJ), 3K ♂

Lille Skrigeørn *Aquila pomarina* 2003: 26.7, Båge (F). - 5.9, Sletterhage (ÅH), trk. (Foto).

Dværgørn *Hieraetus pennatus* 2004: 15.5, Råbylille Strand (S), lys trk.

Lærkefalk *Falco subbuteo* 2004: 3.3, Hanbjerg Kirke (RK), 2K.

Eleonorafalk *Falco eleonorae* 2004: 31.5, Gilleleje (S).

Jagtfalk *Falco rusticolus* 2004: 13.11, Ishøj Strand (S), 1K.

Vandrefalk *Falco peregrinus*, ssp. *calidus* 2004: 11-16.10, Bygholm Vejle (NJ), 1K.

Sibirisk Hjejle *Pluvialis fulva* 2004: 1.8, Koføeds Enge, Amager (S), 2K+.

Damklire *Tringa stagnatilis* 2004: 3.9, Bygholm Vejle. - 10.10, Margrethekog (SJ).

Lille Regnspove *Numenius phaeopus* 2004: 18.1, Skjern Enge (RK), 9 eks.

Ringnæbbet Måge *Larus delewarensis* 2004: 10.1, Tissø (S).

Rosenterne *Sterna dougallii* 2004: 15.7, Flakket, Anholt (ÅH).

Hvidskægget Terne *Chlidonias hybridus* 2004: 12.5, Sjælsø (S).

Gråsejler *Apus pallidus* 2004: 26.10, Gedser Odde (LF). - 30.10, Gedser Odde (LF), trk.

Vendehals *Jynx torquilla* 2004: 24.3, Frederikssund (S), 2 eks.

Landsvale *Hirundo rustica*, ssp. *transitiva* 2003: 29.4, Sneum Eng sø (RB) (Foto).

Tajgapiber *Anthus hodgsoni* 2004: 19.10, Møns Klint (M).

Nordsanger *Phylloscopus borealis* 2004: 29.6, Boller Park, Horsens (VE), syng. (Bånd).

Tajgafuesnapper *Ficedula albicilla* 2002: 16.9, Klydesøreservatet, Amager (S), 1K ringm. (Foto).

Sydlig Stor Tornskade *Lanius meridionalis*, ssp. *meridionalis* 2004: 2.11, Hyllekrog (LF).

Krognæb *Pinicola enucleator* 2004: 15.11, Degnemoen, Brønshøj (S).

Dværgværling *Emberiza pusilla* 2004: 2.5, Vaserne (S).

Summary

Rare birds in Denmark and Greenland in 2004

In 2004 the Danish Rarities Committee (Sjældenhedsudvalget, SU) processed 169 Danish records (including 12 records on behalf of the regional reports) of which about 80% were accepted. No cases concerning Greenland records were finished.

The main section of the report (Accepted records) includes species on the Danish list belonging to categories A, B and C according to the AERC standard. Species belonging to category D and E and records involving hybrids are treated after the main section, as are species considered for the regional reports, before the sections dealing with records still under consideration, and records not accepted.

For each record the following details are included: 1) year and date, 2) location (see map for regions), 3) number of individuals if more than one, 4) other details if known: sdr. = summer plumage, vdr. = winter plumage, odr. = transitional plumage, K = calendar year, ringm. = ringed, and 5) name of observer(s), with finders marked by asterisks. Where applicable, documentation by photo (Foto), video (Video), audiotape (Bånd) or corpse (Død) is indicated.

The numbers in brackets after the species name refer to the total number of records and individuals (separated

by a slash) in Denmark 1) before 1950, 2) from 1950 to 2003 incl., and 3) in 2004, respectively.

No new species were added to the Danish list in 2004, and the only taxon new to Denmark presented here is ssp. *atrifrons* of the Lesser Sand Plover *Charadrius mongolus* – three records of what is believed to be the same individual, and only the second Lesser Sand Plover in Denmark (the first was identified as ssp. *mongolus*). Other remarkable records from 2004 were American Bittern *Botaurus lentiginosus* (same booming male as in 2001-2003), Sociable Plover *Vanellus gregarius* (4th record), Booted Warbler *Hippolais caligata* (4th), Bonaparte's Gull *Larus philadelphia* (3rd), and an invasion of Pine Grosbeak *Pinicola enucleator*.

Referencer

- Amstrup, O., A. S. Frich, K. Pedersen & K. Thorup 2004: Sjældne fugle i Danmark og Grønland 2003. – Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 98: 174-188.
- Andersen, T., J.B. Bruun & B.P. Nielsen 1973: Rapport fra Sjældenhedsudvalget for 1972. – Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 67: 139-144.
- Belik, V.P. 2005: The Sociable Lapwing in Eurasia: what does the future hold? – British Birds 98: 476-485.
- Breife B., E. Hirschfeld, N. Kjellén & M. Ullmann 2003: Sällsynta fåglar i Sverige. 2:a uppl. Sveriges Ornitologiska Förening. Stockholm.
- Club300 u.å.: Fundstatistik Mongolpipare. Findes digitalt på http://kryss.club300.se/svelist/fynd_sv.asp?artkod=3122.
- Evans, L.G.R. 2004: Bird alert: Sociable Plover in serious decline. – Findes digitalt på <http://www.indianjungles.com/121204c.htm>.
- Garner, M., I. Lewington & R. Slack 2003: Mongolian and Lesser Sand Plovers: an identification overview. – Birding World 16: 377-385.
- Frich, A.S. & L. Nordbjærg 1992: Sjældne fugle i Danmark og Grønland i 1990. – Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 86: 107-122.
- Frich, A.S. & L. Nordbjærg 1993: Sjældne fugle i Danmark og Grønland i 1991. – Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 87: 231-241.
- Forsman, D. 1999: The raptors of Europe and the Middle East. – T & A D Poyser.
- Gantlett, S., R. Millington & S. Harrap 2002: Bird News December 2002. – Birding World 15:487-494.
- Klein, S., K. Pedersen & K. Thorup 2003: Sjældne fugle i Danmark og Grønland 2002. – Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 97: 289-302.
- Nielsen, H.H. & K. Thorup 2001: Sjældne fugle i Danmark og Grønland i 2000. – Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 95: 153-166.
- Olsen, K.M. 1989: Sjældne fugle i Danmark og Grønland i 1988. – Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 83: 131-149.
- Olsen, K.M., 1992. Danmarks Fugle - en oversigt. – Dansk Ornitologisk Forening, København.
- Ortvad, T.E., K. Pedersen & K. Thorup 2002: Sjældne fugle i Danmark og Grønland i 2001. – Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 96: 147-160.
- Rasmussen, P.A.F. 1997: Sjældne fugle i Danmark og Grønland i 1995 og 1996. – Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 91: 133-150.
- Rasmussen, P.A.F. 1998: Sjældne fugle i Danmark og Grønland i 1997. – Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 92: 253-267.
- Rasmussen, P.A.F. 1999: Sjældne fugle i Danmark og Grønland i 1998. – Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 93: 127-140.
- Thorup, K. & H.H. Nielsen 2000: Sjældne fugle i Danmark og Grønland i 1999. – Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 94: 157-170.
- Tomkovich, P.S. & E.A. Lebedeva (red.) 2004: Single species action plan for the conservation of the Sociable Lapwing *Vanellus gregarius*. – AEW Technical Series No. 2. (Findes digitalt på http://www.unep-aewa.org/publications/technical_series/ts2_sociable_lapwing)
- van den Berg, A. B. & C.A.W. Bosman 1999. Rare birds in the Netherlands. – East Sussex.
- van der Vliet, R.E., J. van der Laan & CDNA 2003: Rare birds in the Netherlands in 2002. – Dutch Birding 25:361-384.
- van der Vliet, R.E., J. van der Laan & CDNA 2004: Rare birds in the Netherlands in 2003. – Dutch Birding 26: 359-384.

Rettelse til SU-rapport nr 34, DOFT 98: 174-188, 2004

- s. 176 Sortbuget Knortegås *Branta bernicla nigricans* 2003: 20-24.10, Københavns Nordhavn (S), ad., Anders Hammergart m.fl. (Foto), skal være *Anders Hammergart m.fl.
- s. 177 Amerikansk Pibeand *Anas americana* 2003: 13-22.4, Maderne, Præstø (S), 2K ♂, Ib Jensen m.fl. via Netfugl.dk (Foto), skal være 3K+ ♂.
- s. 177 Fototekst: Amerikansk Pibeand, adult ♂, Roskilde Fjord 1/10 2003. Foto: Kristoffer Hansen, skal være Tommy Frandsen.

Antaget 3. oktober 2005

Ole Amstrup (olea@nypost.dk)
Tarmvej 97
6893 Hemmet

Alex Sand Frich (alex@jellingnet.dk)
Vestervænget 10
7300 Jelling

Tim Hesselballe Hansen (timfugl@yahoo.dk)
Kanalvej 52
5000 Odense

Knud Pedersen (knud.p.skagen@mail.tele.dk)
Eratosvej 20
9990 Skagen

Kasper Thorup (kthorup@snm.ku.dk)
Zoologisk Museum
Universitetsparken 15
2100 København Ø